

15 3J's – Watermensen

WERKBLAD 1

Luister naar het lied. Geef aan welke van de onderstaande woorden in het gedicht voorkomen.

☐ ogen	☐ genoeg
☐ zogen	☐ zat
☐ breek	☐ peil
☐ breken	☐ plan
☐ dwars	☐ lijden
☐ wars	☐ strijden
☐ dreigen	☐ boosheid
☐ stijgen	☐ woede
☐ nooit	☐ hechten
☐ ooit	☐ vechten

Wat betekenen de onderstreepte woorden?

Watermensen – 3J's

Onze ogen konden kijken
sinds het licht ons land bescheen
maar na het breken van de (1) dijken
ging men denken naar ik meen

(2) Zolang (3) golven (4) overheersen
wars van droogte en van (5) tij
zo kan ik niet overleven
in gewone zekerheid

Laat het water mij maar dreigen
laat het me grijpen naar de keel
alleen voor ons wij watermensen
wordt het water nooit te veel

en als het water ons zal krijgen
heeft 't lang genoeg geduurd
dan worden wij die watermensen
naar een hoger plan gestuurd

tussen de zilvergrijze aderen
leef ik in mijn waterland
ik kan (6) strijden, ik kan (7) varen
en zet de zeeën naar mijn hand

(8) onbedwingbaar is de woede
en het (9) vloeibare (10) geweld
je zal vechten, je zal bloeden
watermens, mijn held

laat het water mij maar dreigen
laat het me grijpen naar de keel
alleen voor ons wij watermensen,
wordt het water nooit te veel

En als het water ons zal krijgen
heeft 't lang genoeg geduurd
dan worden wij die watermensen
naar een hoger plan gestuurd

Laat het water mij maar dreigen
laat het me grijpen naar de keel
want voor ons wij watermensen
wordt het water nooit te veel

en als het water ons zal krijgen
heeft 't lang genoeg geduurd
dan worden wij die watermensen
naar een hoger plan gestuurd

Definities

- 1 de dijk = _____
- 2 zolang = _____
- 3 de golf = _____
- 4 overheersen = _____
- 5 het tij = _____
- 6 strijden = _____
- 7 varen = _____
- 8 onbedwingbaar = _____
- 9 vloeibaar = _____
- 10 het geweld = _____

Een verhoging langs zee of langs een rivier, om het land droog te houden

De kracht waarmee je mensen pijn doet

Een grote beweging van water

Iets wat je niet onder controle kunt krijgen

De baas zijn over iemand = domineren

Vechten; veel moeite doen om iets te bereiken

Een periode van zes uur waarin het water van de zee hoger of lager wordt = het getijde

Over water gaan met een boot

Iets wat vloeibaar is, heeft geen vaste vorm en is nat

Gedurende de tijd dat ...

de golf

het tij

de dijk

onbe-
dwingbaar

zolang

vloeibaar

onbe-
dwingbaar

het geweld

vloeibaar

zolang

overheersen

de golf

het tij

zolang

varen

vloeibaar

het geweld

de golf

het geweld

de dijk

de golf

vloeibaar

overheersen

varen

strijden

het tij

vloeibaar

zolang

de golf

de dijk

onbe-
dwingbaar

varen

de dijk

vloeibaar

het geweld

het tij

strijden

onbe-
dwingbaar

zolang

de dijk

varen

het geweld

varen

de dijk

overheersen

het geweld

de golf

zolang

zolang

varen

het geweld

de dijk

strijden

onbe-
dwingbaar

Lees de tekst van 'Watermensen' en beantwoord onderstaande vragen.

1 Wat is het centrale thema van dit gedicht?

---

2 Bedenk een andere titel voor 'Watermensen'.

---

3 Waar of niet waar?

- a Men ging denken sinds het licht ons land bescheen. waar niet waar
- b Watermensen krijgen nooit genoeg van water. waar niet waar
- c Watermensen worden naar een hoger plan gestuurd als het lang genoeg geduurd heeft. waar niet waar

4 Wat bedoelen de auteurs van het lied met 'de zilvergrijze aderen'?

- a de rijke mensen
- b de rivieren en kanalen
- c de bejaarden

5 Wat bedoelen de auteurs van het lied met 'het vloeibare geweld'?

Werk samen met twee medecursisten. Geef antwoord op onderstaande vragen.

- 1 Bekijk onderstaande zinnen uit het lied. Let daarbij vooral op de vetgedrukte woorden. Wat is de functie van deze woorden?

- Zo kan **ik** niet overleven.
- Dan worden **wij**, die watermensen, naar een hoger plan gestuurd.
- **Je** zal vechten, **je** zal bloeden.

Het Nederlands gebruikt persoonlijke voornaamwoorden om te verwijzen naar personen en zaken.

- 2 Onderstreep de persoonlijke voornaamwoorden (als onderwerp) in het lied hieronder.

Watermensen – 3J's

Onze ogen konden kijken
sinds het licht ons land bescheen
maar na het breken van de dijken
ging men denken naar ik meen

Zolang golven overheersen
wars van droogte en van tij
zo kan ik niet overleven
in gewone zekerheid

Laat het water mij maar dreigen
laat het me grijpen naar de keel
alleen voor ons wij watermensen
wordt het water nooit te veel

en als het water ons zal krijgen
heeft 't lang genoeg geduurd
dan worden wij die watermensen

naar een hoger plan gestuurd

tussen de zilvergrijze aderen
leef ik in mijn waterland
ik kan strijden, ik kan varen
en zet de zeeën naar mijn hand

onbedwingbaar is de woede
en het vloeibare geweld
je zal vechten, je zal bloeden
watermens, mijn held

laat het water mij maar dreigen
laat het me grijpen naar de keel
alleen voor ons wij watermensen,
wordt het water nooit te veel

En als het water ons zal krijgen
heeft 't lang genoeg geduurd
dan worden wij die watermensen
naar een hoger plan gestuurd

Laat het water mij maar dreigen
laat het me grijpen naar de keel
want voor ons wij watermensen
wordt het water nooit te veel

en als het water ons zal krijgen
heeft 't lang genoeg geduurd
dan worden wij die watermensen
naar een hoger plan gestuurd

3 Vul het persoonlijk voornaamwoord in.

- 1 De auto's rijden over de snelweg. _____ rijden hard.
- 2 Marianne is getrouwd met Cees. _____ is zijn vrouw.
- 3 Koen en _____ hebben dezelfde achternaam, want _____ zijn familie.
- 4 Hans is mijn beste vriend. _____ is de liefste jongen die _____ ken.
- 5 Kun _____ me vertellen hoe oud _____ bent?

Werk samen met een medecursist. Beschrijf de personen op je werkblad. Let bij het geven van je antwoord op het persoonlijk voornaamwoord (als onderwerp).

Voorbeeld:

Wim, 35 jaar, Amsterdam, zit op voetbal

Antwoord:

Hij heet Wim. Hij is 35 jaar. Hij woont in Amsterdam. Hij zit op voetbal.

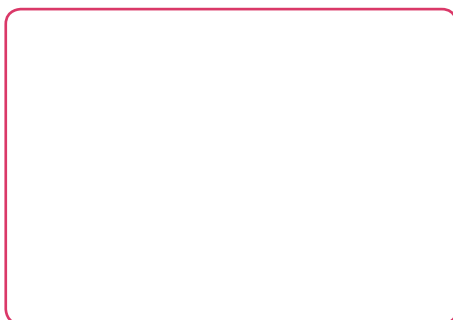

Foto van cursist zelf **(ik)**
eigen beschrijving

Foto van medecursist **(jij)**
eigen beschrijving

Els, 40 jaar, Arnhem, werkt in een ziekenhuis

Freek, 17 jaar, Groningen, studeert Informatica

**Foto docent (u)
eigen beschrijving**

**Foto cursist + medecursist (wij)
eigen beschrijving**

**Foto medecursisten (jullie)
eigen beschrijving**

**Linda, Petra, Jeroen, Frans, Michael;
24-48 jaar; Rotterdam; doen aan rugby**

Werk samen met een medecursist. Beschrijf de personen op je werkblad. Let bij het geven van je antwoord op het persoonlijk voornaamwoord (als onderwerp).

Voorbeeld:

Wim, 35 jaar, Amsterdam, zit op voetbal

Antwoord:

Hij heet Wim. Hij is 35 jaar. Hij woont in Amsterdam. Hij zit op voetbal.

Foto van cursist zelf **(ik)**
eigen beschrijving

Foto van medecursist **(jij)**
eigen beschrijving

Tanja, 24, Assen, is huismoeder

Yuri, 66 jaar, Heerenveen, werkt bij de dierenambulance

Foto docent **(u)**
eigen beschrijving

Foto cursist + medecursist **(wij)**
eigen beschrijving

Foto medecursisten **(jullie)**
eigen beschrijving

Familie Pieters, 7-52 jaar, Middelburg, houden van sporten

Michiel de Ruyter
(1607-1676)
Zeeheld

Dorian van Rijsselberghe
Kampioen zeilen

Piet Hein
(1577-1629)
Zeeheld

Ranomi Kromowidjojo
Kampioene zwemmen

Ireen Wüst
Kampioene schaatsen

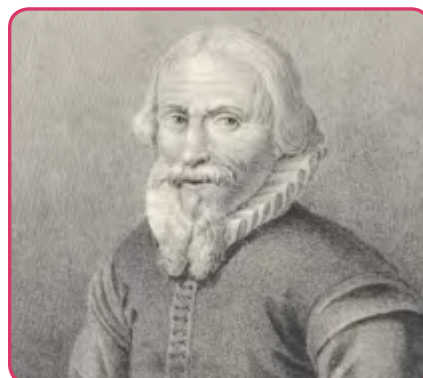
Sven Kramer
Kampioen schaatsen

Nicolien Sauerbreij
Kampioene snowboarden

Cornelis Tromp
(1629-1691)
Zeeheld

Jan Adriaanszoon
Leeghwater (1575-1650)
Waterbouwkundige en molenmaker

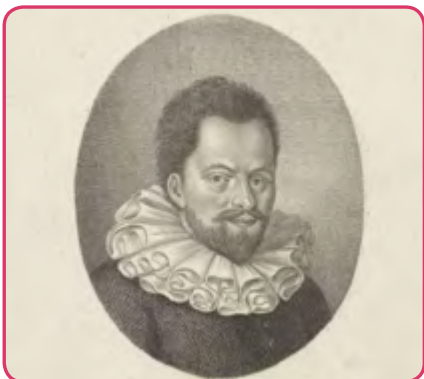
Hendrick Avercamp
(1585-1634)
**Schilder die vooral
winterse ijslandschappen
schilderde**

Kjeld Nuis
Kampioen schaatsen

Jan van Galen
(1604-1653)
Zeeheld

Simon Stevin (1548-1620)
**Uitvinder van de
molengang**

Rembrandt van Rijn
(1606-1669)
Schilder

Jorien ter Mors
Kampioene schaatsen

Epke Zonderland
Kampioen turnen

Kenau Simonsdochter
Hasselaar (1526-1588)
Scheepsbouwer en heldin

Sjinkie Knegt
Kampioen schaatsen

